

VERTROUWELIJK

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

MAANDOVERZICHT

No. 3 - 1952

B I N N E N L A N D S E V E I L I G H E I D S D I E N S T

Maandoverzicht no. 8 - 1952

V E R T R O U W E L I J K

I N H O U D

I	Communisme Internationaal	blz.	1
II	Activiteit van de CPN en haar Hulporganisaties	"	5
III	Vakbeweging	"	9
IV	Indonesië	"	13.
V	Overzicht stakingen Augustus 1952	"	15

HOOFDSTUK I - COMMUNISME INTERNATIONAAL.

Voorboden van "correctie"

Het regime van Stalin zal voor de zoveelste maal zijn zaken corrigerend ordenen. De geïnspireerde Sowjetpers en het Kominform-weekblad hebben de desbetreffende reorganisatieplannen in het openbaar aan de orde gesteld. Naar aanleiding van het in October a.s. te Moskou te houden XIXde Partijcongres richt vooral de Prawda grimmige, zij het nog onpersoonlijke verwijten tot verantwoordelijke functionarissen. Het ligt, zoals bekend, in de bedoeling om het Statuut van de Communistische Partij van de Sowjet-Unie (bolsjewiki) te veranderen. Op het laatste in Maart 1939 belegde Partijcongres, "de partijdag van het zegevierende socialisme", gebeurde dit eveneens, waarbij Andreï Zhdanov de fiolen van de toorn der opperste partijleiding uitstortte over de hoofden van "plichtvergeten" kameraden. Zijn taak wordt thans overgenomen door N.S. Chroestsjow. De Prawda van 20 Augustus publiceerde het ontwerp-statuut en de stellingen, die een beredeneerde toelichting op de noodzaak van de voorgestelde wijzigingen zijn. Opvallend is de overeenkomst tussen de uitlatingen van Andreï Zhdanow eertijds en de "stellingen" van 1952: nagenoeg gelijklopende eisen t.a.v. critiek en zelfcritiek der leden, met de daarbij gebruikelijke verwijten en dreigementen. Toen en nu de eis tot handhaving van het democratisch centralisme als leidend beginsel. Dit begrip, in academische termen vervat, komt in de praktijk neer op de eis dat de instructies van de top der Partij blindelings moeten worden opgevolgd door alle lagere instanties.

SPANNINGEN IN DE FRANSE COMMUNISTISCHE GELEDEREN.

Een dramatisch incident - of is het meer? - heeft opnieuw de aandacht gevestigd op de betekenis van het "democratisch centralisme", nl. het optreden van de partijleiding in Frankrijk tegen twee van haar vooraanstaande figuren: André Marty en Charles Tillon.

Op 3 en 4 September j.l. kwam het Centraal Comité van de Franse C.P. in zitting bijeen ter regeling van deze aan de orde gestelde kwestie. Eerst op 15 September j.l. bevatte de Humanité een korte mededeling over de op genoemde Marty en Tillon toegepaste sancties. Vermoedelijk werden de "gecorrigeerden" in staat gesteld voordien door zelfcritiek van hun dwaling te getuigen, maar het is anders uitgekomen. Een uitvoerig communiqué van het Secretariaat der Franse Communistische Partij t.a.v. deze aanlegenschap verscheen in het partijdagblad L'Humanité van 17 September. In grote lijnen komt de inhoud ervan neer op een ernstige discriminatie van Marty en Tillon, die in feite van hun huidige machtspositie in de Partij worden beroofd en terzijde geschoven. Marty, tot dusver lid van het Secretariaat der PCF, moet daaruit verdwijnen en blijft gehandhaafd als lid van het Franse Politburo. (Volgens enkele Franse bladen zou hij daar nu eigener beweging zijn uitgetreden). Tillon is van zijn lidmaatschap van het Politburo ontheven en gehandhaafd in het

VERTROUWELIJK

Centraal Comité (het algemeen bestuur van de partij, dat in feite veel minder macht heeft dan het dagelijks bestuur, i.c. het politieke bureau).

Dit gebeuren moet in de communistische gelederen wel hevige deining veroorzaken aangezien het hier persoonlijkheden van formaat betreft. Marty speelde in de Spaanse Burgeroorlog en nadien, gedurende de Tweede Wereldoorlog een belangrijke rol. Tillon was op zijn beurt een befaamd partisanenleider der communisten. Beide mannen waren voorstanders van krachtdadige actie. Zij droegen zeer grote verantwoordelijkheden in de jaren van Thorez' vrijwillige ballingschap in Rusland waarheen hij in 1939 na zijn desertie uit het Franse leger was uitgeweken.

Het is hier niet de plaats voor een opsomming van alle "fouten en tekortkomingen", welke beiden thans ten laste worden gelegd. Hun inzichten, radicaler dan die van Duclos en de zijnen op dit moment, gaven waarschijnlijk niet de stoot tot hun zuivering. Veeleer zijn de tegen hen uitgevaardigde strafmaatregelen te verklaren uit het niet stipt volgen van de officiële, door Moskou aangegeven partijlijn.

Op eigen gezag?

De ganze affaire heeft verstrekkende consequenties en het lijkt weinig aannemelijk dat de C.P. in Frankrijk hier op eigen gezag zou hebben gehandeld.

In de Sowjet-Unie zelf, waar een nog straffere centralisatie van de macht door de instelling van een (beperkt) Presidium en een Secretariaat aan den dag treedt, zijn juist de laatste maanden, als nu in Frankrijk, felle aanvallen gedaan op die elementa, die het met de practijk van het democratisch-centralisme niet te nauw heten te nemen. Niet alleen in de zgn. burgerlijke kranten, maar ook in de partij-pers - o.a. in de Waarheid - werden de laatste maanden bij herhaling aankondigingen gedaan over een mogelijk spoedige terugkeer van Thorez naar Frankrijk, echter zonder vermelding van enige datum dienaangaande. Zoals bekend vertoefde de algemeen partijsecretaris reeds twee jaar in de U.S.S.R. voor het ondergaan van een medische behandeling.

De macht van Moskou

Men ontkomt bij het huidige opzienbarende optreden tegen een al dan niet vermeende oppositie-voorshands gepersonifieerd in de gestalten van Marty en Tillon - niet aan de indruk, dat Moskou zelf tot elke prijs het gezag van zijn naaste vertrouwensmannen - in casu van Thorez, Duclos, Lecoeur e.d. - wil veilig stellen tegen iedere mogelijke aanslag.

In dat beeld krijgt ook een Parijse correspondentie van het dagblad "De Waarheid (d.d. 18-9-52), dus één dag na het exposé van het Franse Partijsecretariaat contra Marty en Tillon,

VERTROUWELIJK

bijzondere politieke betekenis. Daarin wordt de centrale positie van Thorez als leider en instigator van de illegale arbeid van de in September 1939 in Frankrijk verboden C.P. nog eens nadrukkelijk in het licht gesteld, met daaraan gepaard gaande verwijten aan het adres van Tillon en diens aanhang.

Het Kremlin waakt er blijkbaar angstvallig voor, dat zijn stehouders elders - dus ook in Frankrijk - niets overkomt dat het machtsverwicht van Moskou afbreuk kan doen.

Agitatie via Boekarest?

Hiervolgend wordt in Hoofdstuk II van dit overzicht vermeld dat een aantal communistische functionarissen in Nederland gedurende de vacantielijd buitenslands verbleef, van wie enige in staten achter het zgn. ijzeren gordijn. De mogelijkheid is niet uitgesloten, dat een of meerdere van hen hebben deelgenomen aan enig beraad, waarover het Engelse politiek-conservatieve Zondagsblad The Observer (7-9-52) een mededeling heeft gedaan. Het zegt via Wenen uit "betrouwbare bron" gegevens te hebben ontvangen over een Kominformbijeenkomst van begin Augustus j.l. onder presidium van de Italiaan Palmiro Togliatti, bijgewoond door vertegenwoordigers van de communistische partijen van Frankrijk, Italië, West-Duitsland, Oostenrijk, Zwitserland en de Beneluxlanden. Engeland was niet vertegenwoordigd, maar zou "instructies" hebben ontvangen door bemiddeling van het Franse Politburo. Dezerzijds werd in generlei opzicht enige aanwijzing ontvangen, die de mededeling over zulk een vergadering van het Communistisch Informatiebureau zou kunnen bevestigen. Zoals bekend is de Partij hier te lande bij bedoeld Bureau niet officieel aangesloten. Het blijft voorshands aan gereede twijfel onderworpen of het Kominform zijn taak en bevoegdheden verder uitstrekt dan tot het geven van agitatorisch-propagandistische aanwijzingen in zijn weekblad "Voor een duurzame Vrede, voor Volksdemocratie". Vandaar dat de mededelingen van de Observer ten opzichte van het verstrekken van instructies voor niet meer dan "kennisgeving" kunnen worden aanvaard. Het blad beweert inlichtingen te hebben ontvangen over een volledige ommekeer van de Kominformpolitiek, waartoe op de bedoelde bijeenkomst zou zijn besloten. Er zullen, zo luidt het o.m., geen geïsoleerde acties der communistische partijen van ieder land afzonderlijk meer worden gevoerd. Insteede daarvan zal elke manoeuvre worden gecoördineerd en ondergeschikt gemaakt aan de algemene strategie. Een grootscheeps offensief zal deze herfst in West-Europa worden gelanceerd, waarin volgens deze persbeschouwing iedere partij een specifieke taak krijgt toegewezen. De voornaamste doeleinden zullen zijn het vertragen van het tempo van de "oorlogsproductie" en het ondermijnen van het moreel der strijdkrachten. Zonder te dien opzichte een oorzake-lijk verband te willen suggereren, wordt hier verwezen naar communistische activiteit in Nederland contra het Atlantisch

VERTROUWELIJK

moreel, terloops gesignaleerd in het hier volgende hoofdstuk.

Ten aanzien van de communistische agitatie tegen de militair-defensieve inspanningen van het Westen moet nog een publicatie worden gememoreerd in het Kominform-weekblad van 8 Augustus j.l. Deze behelst, dat het uitvoerend comité van de Internationale Federatie van Democratische Vrouwen, de bekende F.D.I.F., op 18 Juli 1952 te Boekarest bijeen was. Men besloot daar tot het bekendmaken van een oproep tot het organiseren van bijeenkomsten van, wat men noemt, "landentreffen van vrouwen, bijv. uit Duitsland en zijn buurlanden, dan wel uit de landen van het Atlantisch bloc. Bedoeld comité deed tevens, aldus de Kominformkrant, een voorstel tot oprichting van comité's resp. van moeders voor de verdediging van de kinderen; van moeders wier zonen voor het zgn. "Europese leger" onder dwang worden gemobiliseerd; van moeders tegen het verlengen van de militaire dienstplicht en van moeders tegen het zenden van hun zonen naar Korea en voor hun terugkeer.

Samenwerking op brede grondslag.

Aan het verschijnen van de C.P.N.-brochure "De weg naar Socialistisch Nederland", inhoudende een nieuw ontwerpbeginnel-program en een proeve van staatsinrichting voor ons land, zoals de communisten ze voorstaan, werd dzz. in M.O. Nr. 2-'52 (pg. 5 t/m 8) een beschouwing gewijd. Het C.P.N.-Partijcongres zal eind November de definitieve tekst van dit program hebben vast te stellen (zie volgend Hoofdstuk).

De hernieuwde pogingen van de communisten om in het Westen te komen tot vorming van "nationale fronten", die alle patriotten met de communisten verenigen (uitspraak van Duclos ter zitting van het Centraal Comité der C.P.F. dd. 3 en 4 September 1952), blijken de logische consequentie te zijn van een algemene gedachtengang, zoals o.m. ontvouwd in genoemde brochure.

Deze ontwikkeling van zaken werd mede voorbereid door een soortgelijk vlugschrift van de Communistische Partij in Engeland, in het najaar van 1951 uitgegeven onder de titel: "The British Road to Socialism". Terecht werd na de verschijning van beide brochures dzz. verondersteld, dat hiermede politieke doeleinden zouden worden nagejaagd, die, voor wat Nederland betreft, verder moesten reiken dan stembuspropaganda bij de Tweede Kamerverkiezingen van Juni 1952.

De internationale opzet van de huidige campagne der communisten, om in Europa te komen tot een brede samenwerking van alle vaderlandslievenden tegen "vreemde overheersing", geeft daaraan thans bevestiging.

VERTROUWELIJK

HOOFDSTUK II - ACTIVITEIT VAN DE CPN EN HAAR HULPORGANISATIES

ALGEMEEN

Terwijl vele vooraanstaande C.P.N.-ers zich een vakantie achter het IJzeren Gordijn of elders veroorloofden, moest het partijapparaat zich voortdurend bezighouden met de problemen rond de inmiddels geslaagde vorming van een nieuw kabinet.

De C.P.N. fungeerde hierbij, zoals verwacht mocht worden, niet als loyale oppositie, maar als kritische "derde". Zij bleef buitengesloten van het directe overleg in deze voor het land zo gewichtige aangelegenheid.

Het Dagelijks Bestuur maakte zich in een speciale "Verklaring" tot tolk van de communistische grieven terzake, die in de jongste weken breed in de partijpers zijn uitgesponnen. Zij stimuleren de intensieve voortzetting van de stemmingmakerij tegen Amerika. Uitmondend in de bekende opwekking om gemeenschappelijk en vastberaden stelling te nemen tegen de reactie, werd in de eerste plaats wederom een beroep gedaan op de "linksen" van de P.v.d.A.. De rechtse leiding van deze partij, aldus het communistische standpunt, heeft het haar door vele arbeiders en progressief denkende mensen geschonken vertrouwen geschonden en getoond de minimum-eisen van de burgerlijke parlementaire democratie met voeten te treden. De leden mogen echter niet medeplichtig worden aan "het verraad van Drees c.s.". Zij dienen zich te scharen achter de enige politieke partij, die leiding geeft aan de strijd voor de vrede en aan de vaderlandse strijd tot bevrijding van ons volk van de Amerikaanse dictatuur.

HET KOMENDE PARTIJCONGRES

Het statutaire congres der C.P.N. werd opnieuw uitgesteld. Insteede van begin November a.s. zal het thans aan het eind van die maand (22-25) plaats vinden.

Zoals reeds in het vorige maandoorzicht werd gememoreerd, moet het congres van de Communistische Partij van de Sowjet-Unie (bolsjewiki) "inspirerend" op de beraadslaging van de C.P.N.-kopstukken werken. Wellicht achtte men het verstandiger wat meer tijd te nemen om deze inspiratie eventueel in daden en voorstellen te kunnen omzetten.

Het is niet ondenkbaar, dat het Russische voorbeeld mede leidt tot enige min of meer ingrijpende organisatorische verandering binnen de Communistische Partij van Nederland. Een weliswaar zeer summiere aanwijzing in die richting geeft de mededeling, gepaard gaande aan het publiceren van de congres-agenda, dat de partijvoorzitter de inleiding van Paul DE GROOT over de politieke toestand, het nieuwe partij-program en het werk van de partij, zal aanvullen "in het bijzonder voor wat betreft organisatievraagstukken en de gemeenteraadsverkiezingen" (in 1953).

De agenda voor het congres omvat voorts de vaststelling van de tekst van het nieuwe partij-program en de verkiezing van een Partijbestuur.

VERTROUWELIJK

Voorafgaande moeten alle districten, onderdistricten, afdelingen en onderafdelingen ledenvergaderingen beleggen, waarop de volle gelegenheid dient te bestaan voor discussie over het nieuwe partij-program.

De gang van zaken met betrekking tot de betoonde belangstelling voor deze materie, ook binnen de C.P.N., bleek voor de leiding teleurstellend. Alle aansporingen ten spijt, om het ontwerp-beginselprogram te bestuderen en uit te dragen onder de massa, moest het Dagelijks Bestuur op 10 September j.l. constateren, dat zelfs nog niet alle leden (en dat zijn er naar schatting dzz. circa 30.000) in het bezit van de brochure "De weg naar Socialistisch Nederland" waren. Zoals bekend (vide M.O. 1-'52) gaat het in dit vlugschrift, waarvan de oplage niet minder dan 80.000 bedraagt, om denkbeelden en plannen, vastgelegd in twee partij-documenten t.w. een nieuw beginsel-program en een project van een door de Partij in Nederland voorgestane staatsinrichting onder communistisch gezag, getiteld: de grondslagen van de Democratische Volksstaat.

In Hoofdstuk I van dit overzicht wordt er aan herinnerd, dat deze gecombineerde publicatie past in het raam van een politiek optreden van wijdere strekking van het (internationale)-Stalinisme.

LAUWHEID IN DE PARTIJGELEDEREN?

De door het Dagelijks Bestuur bedoelde "louwheid" van de leden t.a.v. de theoretische problemen, mag geenszins worden uitgelegd als een aanwijzing, dat de gang van zaken in de partij slechter is dan voorheen.

Globaal gezien had de massa in de C.P.N. altijd weinig of geen daadwerkelijke belangstelling voor de "dorre" scholings- en organisatorische vraagstukken. Dit manco aan interesse is in het verleden reeds menigmaal van hogerhand aan het middenkader en de lagere leiding verweten.

HET ATLANTISCHE MOREEL.

Mede in verband met de "provocerende" hefstmanoeuvres der Westerse geallieerden in Duitsland, vervolgt de C.P.N. haar pogingen om onrust te verwekken bij hen die op enigerlei wijze als militair of indirect (ouders, vrouwen en verloofden) bij deze oefeningen betrokken zijn. Zo voorspelde "De Waarheid" een verlies van 3.500 man (10%) aan doden, gewonden en zieken onder de Nederlanders, die aan de manoeuvres moeten deelnemen. Deze activiteit (zie voorgaand hoofdstuk) past evenals de agitatie tegen de Nederlandse legerleiding met betrekking tot drie sterfgevallen van dienstplichtige soldaten, in het kader van een internationale campagne, gericht tegen het Atlantische moreel.

VERTROUWELIJK

WAARHEID-ZOMERFEEST

Op 31 Augustus vond het jaarlijks Zomerfeest van "De Waarheid" plaats, bijgewoond door een dertig à vijfendertig duizend belangstellenden. Het C.P.N.-blad raamde ditmaal in zijn verslag niet het aantal deelnemers doch constateerde alleen, dat er meer bezoekers waren dan ooit tevoren. Vorig jaar sprak men van 75.000. Aan het op dit zomerfeest vervullen van een spreekbeurt door Gerben WAGENAAR in stede van Paul DE GROOT, behoeft niet direct bijzondere waarde te worden toegekend. De partijvoorzitter deelde o.m. mede, dat de taak, 10.000 nieuwe abonné's vóór het Zomerfeest, volledig was vervuld. Hij roemde in dit verband "het doorzettingsvermogen en de ijver van onze wervers". Blijkbaar achtte de partijvoorzitter het karakter van de bijeenkomst niet geschikt om de in C.P.N.-kringen heersende ongerustheid over de ongunstige verhouding van nieuwe abonné's tot de vele bedankjes in het openbaar te accentueren.

De overige inhoud van de tijdens dit feest afgestoken redevoeringen van Nederlanders geeft geen aanleiding tot speciale opmerkingen.

De Waarheid (2-9-52, Amsterd. editie) repte over "de stem van een Duitse vredesstrijder". De toehoorders, aldus het blad, namen de uiteenzetting van deze vertegenwoordiger van het Duitse vredeskamp en van de democratie met bijval in ontvangst. Dezernijds kan worden toegevoegd, dat het hier het optreden betrof van een Duitser, die werd aangekondigd als Kurt SCHNEIDER. Hij sprak onmiddellijk na Gerben WAGENAAR.

Evenals in 1951 voerden beroepsartisten en liefhebberijspelers een ontspanningsprogramma uit. Het optreden van Russische dansgroepen en van een (Indonesisch) gamelanorkest moest blijkbaar de culturele verbondenheid met bevriende "vrijheidlievende volkeren" accentueren.

Een politiek-agitatorische tendenz kwam vooral tot uiting in een sluitstuk, getiteld "Piet van Stavoren", waarin de berechting door een krijgsraad van deze "martelaar voor de vrede" werd uitgebeeld.

Na het uitspreken van het vonnis van zeven jaar gevangenisstraf, dat deze deserteur zoals bekend werd opgelegd, bood het spel een "reactie van het werkende volk", dat het podium bestormde, waarna de rechters (voorgesteld door drie houten poppen) voorover vielen. (Deze climax - het vallen - liet De Waarheid onvermeld.) Hierna klonken spreekkoren: "Van Stavoren, Van Stavoren, Van Stavoren moet vrij". Gelijktijdig hief een groep Indonesiërs een spandoek omhoog, waarop de leuze: "Bebaskanlah saudara Pitojo" (d.w.z. Kamerad Piet moet vrij).

Volgens het partijdagblad sloeg deze voorstelling in. De yell "Piet van Stavoren moet vrij" werd, aldus het verslag, na afloop door de huiswaartskerende bezoekers spontaan overgenomen.

MANTEL- en NEVENORGANISATIES.

Zoeklicht op de massa.

Voor zover bekend zal de komende wintercampagne der ver-

schillende communistische mantelorganisaties geen wijziging van tactiek brengen. In versterkte mate zal rekening gehouden worden met de gevoelens van de brede massa, die wars is van directe communistische propaganda.

Reeds in de zomer van 1951 werd de noodzakelijkheid daarvan duidelijk gemaakt door de partijleiding (Paul de GROOT) doch tot op heden toonde het lagere kader in de praktijk weinig begrip voor een gematigder toon bij wijze van "concessie" aan de publieke opinie.

Vredesheweging.

Tijdens de op 6 en 7 September j.l. gehouden zitting van de Ned. Vredesraad werden de afgevaardigden van de diverse plaatselijke vredescomité's bekend gemaakt met de in het vorige maandoverzicht gereleveerde verbredingstactiek. Nieuwe gezichtspunten kwamen niet naar voren.

Het dagblad "De Waarheid" gaf geen commentaar op het besprokene doch beperkte zich tot opneming van een kort communiqué, afkomstig van de Nederlandse Vredesraad.

Ook bij de pogingen om niet-communistische intellectuelen over te halen adhaesie te betuigen met het "Vredescongres der Volkeren" wordt voorzichtig tewerk gegaan. Adhaesiebetuigingen dienen te worden verzonden aan het aanbevelingscomité "Congres Wenen", Nieuwe Keizersgracht 61 te Amsterdam. De niet-ingewijden weten natuurlijk niet dat op dit adres gevestigd is het secretariaat van de Nederlandse Vredesraad. In de oproep, waarmee wordt gewerkt, komt de naam van deze in brede kring als communistisch onderkende organisatie niet voor.

Een begin van actie tegen de uitzending van Nederlandse militairen naar West-Duitsland i.v.m. de oefening "Hold fast" werd waargenomen in A.N.J.V.- en N.V.B.-kringen, resp. door de verspreiding van pamfletten onder militairen (in omgeving van kazernes e.d.) en de oprichting van een voorlopig protestcomité (Zaandam).

x x x

Een vacantie-kamp van de Internationale Unie van Studenten werd van 9-16 Augustus te Den Ham (O) gehouden en bijgewoond door 8 vreemdelingen en 47 Nederlanders. O.m. werden lezingen gehouden door Prof. Dr M.G.J. MINNAERT (over sterrenkunde), S.G. APPELDOORN (over zijn reis naar Rusland, economische conferentie) en H. van DONGEN (over rechten van de jeugd). Deze samenkomst droeg voor zover kon blijken het karakter van vacantie-ontspanning zonder meer.

Economische betrekkingen.

Hoewel in de afgelopen weken de slagzinnen over verbetering van de economische betrekkingen tussen Oost en West in de communistische pers weer opgeld deden, werd de sluier niet

opgelicht over mogelijke activiteit van de voor dit doel in het leven geroepen organisatie: het Internationale comité ter bevordering van de handel tussen Oost en West. De beraamde zitting van dit comité tijdens de Leipziger Messe werd voor onbepaalde tijd uitgesteld. Prof. C.W. de VRIES, zoals bekend een der deelnemers aan de Moskouse Economische Conferentie, waarvan de Leipziger bijeenkomst een uitvloeisel zou zijn, maakte bekend, dat de Russen voor dit nadere overleg geen belangstelling meer toonden en aankondigden geen afgevaardigden te zullen zenden. Hiermede kwam de basis voor een internationale bespreking met "kans op resultaten" te vervallen. Het zakelijke effect van de conferentie te Moskou van April j.l. was, naar nu wel duidelijk is gebleken, nihil. Een en ander versterkt de indruk dat de communisten op dit ogenblik uitsluitend om politieke redenen voortgaan met hun desbetreffende propaganda.

Medische conferentie in Italië.

In aansluiting op het in het vorige maandoverzicht vermelde, dient de aandacht te worden gevestigd op het terugtreden van een der neutrale figuren uit Nederland, (Prof. Gorter). Deze had aanvankelijk medewerking toegezegd aan het welslagen van de conferentie van medici te Montecatini (van 16 t/m 18 October e.k.). In de pers motiveerde hij zijn houding met de vermelding onvoldoende wetenschappelijk materiaal te hebben ontvangen, zodat hij niet in staat was zijn aangekondigde inleiding naar behoren te funderen. De communistische achtergrond van deze a.s. internationale conferentie werd door hem niet aangeroerd.

HOOFDSTUK III - VAKBEWEGING.

A: E.V.C.-TACTIEK INZAKE WERKLOOSHEID.

Algemeen.

De communistische vakbeweging is er steeds opnieuw op uit "de agressieve politiek van het kapitalistische Westen" te misprijzen. Het gestaag groeiende aantal werklozen vindt, volgens de gangbare voorstelling van zaken, zijn oorsprong in de "eenzijdige" bewapeningspolitiek. Drastische verlaging van militaire uitgaven kan primair de weg banen naar bestrijding van de werkloosheid. Een positieve bijdrage tot opheffing van dat euvel somt de Eenheids Vakcentrale op in haar bekende plan-brochure: Werk, Woningen, Welvaart, t.w.:

1. het aanknopen, subsidiair uitbreiden van handelsbetrekkingen met het Oosten;
2. het bevorderen van de woningbouw;
3. de verhoging van de koopkracht;
4. het niet opvoeren van de arbeidsproductiviteit.

Sub. 1. Het bijna geheel ontbreken van economische betrekkingen met de Sowjet-Unie, de Oost-Europese volksdemocratieën, de Duitse Democratische Republiek en het nieuwe China doet enorme afbreuk aan de werkgelegenheid hier te lande en aan de welvaart van de Nederlandse arbeidersklasse. Ter toelichting van het betoog in genoemde planbrochure wordt in het E.V.C.-periodiek "Werkend Nederland" van 6-9-'52 een verhandeling gegeven over mogelijke gunstige gevolgen van een nauwer aanhalen van de relaties met het Oosten.

"Het accepteren van Russische orders tot het bouwen van schepen zal voor de werkloze scheepsbouwarbeiders een goede werkmogelijkheid betekenen; bovendien zullen vele werklozen uit nevenbedrijven, zoals machinefabrieken voor motoren en hulpwerktuigen, een ruim arbeidsveld kunnen vinden. Als tegenprestatie zal Rusland hout en graan kunnen leveren, welke producten als gevolg van de schaarste aan dollardevisen niet uit Amerika zijn te betrekken. Het transporteren van hout en graan zal ook weer werkgelegenheid bieden."

Maar, aldus de verzuchting van het E.V.C.-blad, terwijl zich onder de vele duizenden werklozen in Nederland ruim 11.000 metaalarbeiders bevinden, ontzegt Amerika Nederland het recht om ten behoeve van de Sowjet-Unie twee vrachtschepen van elk 9.000 ton te bouwen.

Sub. 2. In het kader van de werkverruiming propageert de E.V.C. in vrijwel al haar bladen een voorstel om in 8 jaar tijds 605.000 woningen te bouwen. Ook hier wordt als hoofdvoorwaarde afbrokkeling van het Westerse defensieapparaat gesteld. "De voor de uitvoering benodigde gelden zouden gemakkelijk zijn op te brengen door de uitgaven voor militaire doeleinden tot een minimum terug te brengen." Wanneer het woningtekort zal zijn opgeheven moet worden doorgedaan met het bouwen van minstens 40.000 woningen per jaar om:

- a. de bevolkingsaanwas op te vangen en
- b. de onbewoonbaar geworden woningen te vervangen.

Zodoende ware de werkloosheid onder de bouwvakarbeiders in de toekomst uit te bannen. Een "onuitputtelijke" bron van werkgelegenheid vormt voorts de fabricage van bouwmaterialen, het maken en aanleggen van huisinstallaties voor gas, water en electriciteit. Ook de hout- en meubileringsindustrie zullen bij het realiseren van de plannen wel varen.

Sub. 3. De E.V.C. acht het met 10% verhogen van de lonen van alle arbeiders dringend noodzakelijk en mogelijk door een verschuiving in de verdeling der inkomens ten gunste van de sector der arbeiders. Ook een voorgestane radicale verhoging van alle uitkeringen krachtens de sociale wetgeving en de pensioenen zal de koopkracht doen toenemen. Het gebruik van allerlei voor het levens-

onderhoud onmisbare goederen zal erdoor worden vergroot. De omzetten van de middenstanders zullen door de toenemende consumptie stijgen. Het bedrijfsleven zal op zijn beurt profiteren van de meerdere door de middenstanders geplaatste orders.

- Sub. 4. De arbeidsproductiviteit mag - zo staat in de E.V.C.-planbrochure - niet worden verhoogd. Dan zouden de arbeiders harder moeten werken en komt er meer werkloosheid. In geval van slapte dient de arbeidstijd juist te worden verkort en moet gestreden worden voor het behoud van vol loon. Het opvoeren van de arbeidsproductiviteit en het verrichten van overwerk zullen de mogelijkheden voor de werklozen om weer arbeid te vinden, teniet doen.

Resumerend kan worden gesteld, dat de E.V.C. inzonderheid het probleem van de werkloosheid als uitgangspunt van haar acties handhaaft. Zij geeft bewust eenzijdige en scheve voorstelling van zaken en voert een soort "allemandsvriend"-politiek. Zij probeert enerzijds de massa, maar vooral anders- en ongeorganiseerde arbeiders te haren gunste te beïnvloeden. Anderzijds toont zij zich bezorgd voor het lot van middenstanders en zelfs van industriëlen, die door "brutale inmenging van Amerika" in de verdrukking heten te komen en waarvan wordt gezegd, dat hun verzet daartegen met den dag meer merkbaar wordt.

Stelselmatig wordt voorts gepoogd het regeringsbeleid mede ten aanzien van de werkloosheidsbestrijding te disqualificeren.

De E.V.C. volgt onder het mom van quasi "constructieve ideeën" en van "eigen" saneringsplannen de algemene communistische koers, welke gericht is op: aan de ene kant verslapping van de militaire inspanning van het Westen, en anderzijds op: morele en materiële uitholling van de z.g. kapitalistische samenleving.

B. FUSIE INTERNATIONALE BEROEPS AFDELING.

De plannen tot fusie van de Internationale Beroeps Afdeling (I.B.A.) voor de Zeelieden en Havenarbeiders met de Internationale Beroeps Afdeling der Land-, Lucht- en Railtransportarbeiders (vide M.O. 3/1952 pag. 15) nemen vastere vorm aan.

De secretaris van de Algemene Bond van Spoor-, Tram- en Nevenbedrijvenpersoneel (A.B.S.T.N.-E.V.C.), Hermanus BLEKMAN, heeft in het blad van de A.B.S.T.N. "Ons Orgaan" dd. 30-8-'52 de jongste ontwikkeling van de beide I.B.A.'s besproken. In "Varend Nederland" (A.N.B.Z./E.V.C.) en "De Transportband" (A.B.T./E.V.C.) werd deze bijdrage eveneens afgedrukt.

Zoals reeds in het M.O. no. 11/1951 pag. 10 e.v. werd medegedeeld, zijn de A.B.S.T.N. en de A.B.T. (wat betreft het K.L.M.-personeel en de werknemers van particuliere autobusondernemingen) aangesloten bij de I.B.A. voor Land-, Lucht- en

Railtransportarbeiders. De A.B.T. en de A.N.B.Z. zijn, voor hun overige aangesloten leden, ondergebracht bij de I.B.A. voor Zeelieden en Havenarbeiders.

Volgens de informaties van BLEKMAN voornoemd zijn de beide secretariaten (van de I.B.A. Zeelieden en Havenarbeiders en van de I.B.A. Land-, Lucht- en Railtransportarbeiders) op 22, 23 en 24 April 1952 te Wenen bijeen geweest teneinde de mogelijkheid na te gaan deze beide beroepsafdelingen te doen samensmelten tot een Internationale voor transportarbeiders.

Deze mogelijkheid ligt thans kennelijk binnen het bereik. Ter zitting van het Administratief Comité van de I.B.A. van Land-, Lucht- en Railtransportarbeiders, van 23 tot 28 Juli te Boekarest gehouden, (waar Nederland vrijwel zeker door H. BLEKMAN, de schrijver van het bovengenoemde artikel in "Ons Orgaan", vertegenwoordigd was) spraken afgevaardigden van vakbonden uit 21 landen zich voor samensmelting uit. Volgens de statuten kan slechts op een statutaire conferentie tot de ontbinding van een I.B.A. worden besloten, waarna de fusie kan plaats vinden.

De statutaire conferentie van de I.B.A. van Land-, Lucht- en Railtransportarbeiders zal worden voorafgegaan door een sociaal-economische conferentie. BLEKMAN acht het nodig, dat op zeer korte termijn door de transportarbeiders in de bedrijven wordt nagegaan, wat op deze conferentie ter sprake gebracht zal moeten worden.

Deze verlangens, samengevat in een rapport, zullen met de gegevens uit alle landen aan het secretariaat van de I.B.A. moeten worden overgelegd en dit zal op basis daarvan de bedoelde sociaal-economische conferentie voorbereiden. Het is, volgens BLEKMAN, noodzakelijk alle krachten in te zetten om deze conferentie te doen slagen "door het verzamelen van gegevens in het bedrijf en deze samen te vatten in een uitvoerig rapport."

Hier is weer een mogelijkheid om de Sowjet-Unie, via de I.B.A., mede op de hoogte te stellen van tal van gegevens betreffende het bedrijfsleven in verschillende Westerse landen.

Het sociaal-economisch congres, dat nog vóór het fusiecongres zal worden gehouden vindt aldus BLEKMAN ("Ons Orgaan" 13-9-'52) begin 1953 plaats. Dientengevolge zal het fusiecongres eerst daarna kunnen beginnen.

Ook in de kringen van de I.B.A. Zeelieden en Havenarbeiders wordt al geruime tijd onderzocht op welke wijze de samenvoeging bevorderd kan worden.

Op het van 12-19 December 1950 te Warschau gehouden congres van deze Internationale Beroeps Afdeling werd besloten een gemeenschappelijke actie met de I.B.A. voor Land-, Lucht- en Railtransportarbeiders te voeren.

Deze beide centrale lichamen gaven op 18 Januari 1951 een gezamenlijke verklaring uit over het besluit tot "een gemeenschappelijke actie om een barrière op te richten tegen de misdadige politiek van de oorlogsdrijvers".

Begin 1952 schijnen de beide I.B.A.'s te hebben besloten tot coördinatie van hun activiteiten in dier voege, dat een

VERTROUWELIJK

gunstig klimaat geschapen wordt voor de beoogde fusie.

Vermoed wordt, dat de Internationale Beroeps Afdeling van Zeelieden en Havenarbeiders omstreeks hetzelfde tijdstip haar statutaire conferentie zal houden als de I.B.A. van Land-, Lucht- en Railtransportarbeiders.

Volgens de mededelingen van BLEKMAN zullen bij de nieuwe I.B.A. - na de fusie - 8 miljoen leden aangesloten zijn, georganiseerd in 70 vakbonden uit 30 landen.

Aangenomen mag worden, dat het W.V.V. met deze fusie een beroepsafdeling beoogt te formeren, waarin evenals in de I.T.F. (Internationale Transportarbeiders Federatie) alle categorieën van transportarbeiders gebundeld zijn.

Door haar omvang zal zij - naar de verwachting van het W.V.V. - propagandistisch gezien een grotere aantrekkingskracht kunnen uitoefenen op de transportarbeiders uit de "achtergebleven gebieden" en daarmee de werfkracht van de niet-politiek-extreme I.T.F. kunnen doorkruisen.

Tevens zal de I.B.A. beter leiding kunnen geven aan de pogingen der aangesloten vakbonden om daadwerkelijk tegenstand te bieden aan de plannen voor een betere organisatie van het Westerse transportwezen. Ook hier blijkt weer, dat de internationale binding van de communistisch georiënteerde vakbeweging zoveel doenlijk in dienst wordt gesteld van het Sowjet-Russische staatsbelang.

HOOFDSTUK IV -- INDONESIË

Djakarta-Amsterdam-Moskou-Peking.

Het in September 1952 te Peking te houden Vredescongres voor Azië en de gebieden rondom de Stille Oceaan kwam in het vorige maandoverzicht ter sprake. In aansluiting daarop zij hier vermeld, dat een delegatie uit Indonesië op doorreis naar Peking Schiphol aandeed. Zij zal aan de "vredesbesprekingen" deelnemen en o.a. de kwestie Nieuw-Guinea ter sprake brengen. De delegatieleden zijn blijkens "De Waarheid" uit vakbonds-, handels- en culturele kringen gekozen.

De communistische vakbeweging Sobsi is met één man vertegenwoordigd en de "culturele kringen" leverden een paar journalistieke figuren, onder wie een redacteur van het semi-officiële Indonesische persbureau "Antara". (Dit persbureau heeft evenals het bijkantoor te Amsterdam de aandacht getrokken door het feit, dat de leiding in handen is van communistisch georiënteerde Indonesiërs).

Na aankomst te Amsterdam ontving het merendeel der delegatieleden logies door de zorgen van de Nederlandse Vredesraad.

Dat de reis naar Peking, met de enorme omweg via Amsterdam Praag en Moskou moest worden gemaakt, is een gevolg van de weigering tot het verstrekken van een Engels visum, waardoor de

route via Hongkong werd geblokkeerd.

Twee te Amsterdam woonachtige Indonesische communisten zijn vermoedelijk ook naar Peking vertrokken.

De Chinese pers en ook het officiële Chinese persbureau (New China News Agency) hebben uiteraard vele berichten over het a.s. congres gegeven.

In de laatste week van September zou in Indonesië een Vredesweek gehouden worden (tentoonstellingen, enz.), dus kennelijk samenvallend met de gebeurtenis in Peking.

De communisten en de Republiek.

Het P.I.-orgaan "Indonesia Merdeka" te Amsterdam heeft in de jongste nummers veel aandacht geschonken aan de viering van de 17e Augustus j.l., (uitroeping van de Republiek Indonesia). Een redevoering van het P.I.-hoofdbestaurslid SUDIRDJO werd uitvoerig weergegeven. Optredend "namens de Indonesische arbeiders" sprak hij o.a. over de activiteit van de (communistische) vakcentrale Sobsi op Java.

Strijden "op leven en dood".

Een redactionele beschouwing (van het hoofdbestuur der P.I.), in een der laatst uitgekomen nummers van "Indonesia Merdeka", stelt, dat "de strijd" van de Indonesiërs niet beperkt is tot het Indonesische grondgebied. Zowel binnen als buiten de grenzen van Indonesië "moeten wij Indonesiërs, op leven en dood strijden om onze vrijheid te behouden, daar de op overheersing beluste imperialisten steeds weer met allerlei listigen proberen het bewustzijn van ons volk te doden".

In dit communistische betoog wordt ook nog in herinnering gebracht de steun "die van de vredelievende volken onder leiding van de Sowjet-Unie" werd ontvangen.

20-9-1952

HOOFDSTUK V - Voor het overzicht der stakingen in de maand Augustus 1952 zie blz. 15.

OVERZICHT DER STAKINGEN IN AUGUSTUS 1952.

<u>Bedrijf</u>	<u>Aanleiding</u>	<u>Inmenging Vakbonden</u>	<u>Resultaat</u>	V. • l s n •
Kristal - Unie te Maastricht.	De Directie wenste slechts de helft van de vacantietoeslag uit te betalen.	Uniebonden bemiddelden. EVC trachtte te stoken.	Door deze actie werd geen resultaat bereikt.	1.
NV J.P. van Eesteren, werk uitvoerende te 's-Gravenhage.	Stakers protesteerden tegen het eens per week uitbetalen van een loontoeslag. Voorts eisten zij verhoging van een loontoeslag.	Uniebonden bemiddelden. ABWB-EVC stookte.	De loontoeslag zal nu eens per 2 weken worden uitbetaald.	2.
Coöp. Melkproductenfabriek "De Ommelanden", te Groningen.	De Directie hield zich niet aan de CAO.	De staking werd uitgeroepen door de ANAB-NVV. De BLZ-EVC trachtte tevergeefs zich in het conflict te mengen.	Staking duurt voort.	3.

